

Klientu statusa politika

Versija 11

Rīgā, 15.02.2021.

AS "LPB Bank" Klientu statusa politika

1. Termini un saīsinājumi

1.1. **Atbilstības likumi, noteikumi un standarti** (*compliance laws, rules and standards*) – Bankas darbību regulējošie likumi un citi tiesību akti, ar Bankas darbību saistītie pašregulējošo institūciju noteiktie standarti, profesionālās rīcības un ētikas kodeksi un citi ar Bankas darbību saistīti labākās prakses standarti.

1.2. **Banka** – AS "LPB Bank".

1.3. **Bankas Sistēma** – Bankas informācijas uzskaites sistēma, kurā iekļauta Klienta Bankai sākotnēji sniegtā informācija un saskaņā ar Līguma noteikumiem iesniegtā papildu (jaunā, atjaunotā u.tml.) informācija.

1.4. **FI** - finanšu instrumenti un/vai atvasinātie finanšu instrumenti.

1.5. **FI anketa** – fiziskas/juridiskas personas anketa par pieredzi un zināšanām darījumos ar FI vai fiziskas / juridiskas personas anketa par mērķi darījumos ar FI.

1.6. **Trasta operācijas** (*FI individuāla pārvaldīšana*) – ieguldītāju FI individuāla pārvaldīšana saskaņā ar ieguldītāju pilnvarojumu (portfeļa pārvaldība) jeb individuālu Klientu portfeļu pārvaldīšana atbilstoši katra Klienta pilnvarojumam, ja šādos portfeļos ietverti viens vai vairāki FI.

1.7. **FI riska profils** – riska profils, kas atbilst Bankas noteiktai produktu (pakalpojumu) grupai vai FI grupai. FI riska profilu veidi noteikti 5.8. punktā. FI riska profilam atbilst riska līmenis, ko Klients, pēc Bankas domām, ir spējīgs uzņemties, ņemot vērā Klienta pieredzi un zināšanas. FI riska profils netiek piešķirts Klientam, kam tiek sniegtas Trasta operācijas un/vai ieguldījumu konsultācijas, jo minētie pakalpojumi ir pieejami tikai Profesionāliem Klientiem.

1.8. **Ieguldījumu blakuspakalpojums** – viens no šādiem Bankas sniegtajiem un Finanšu instrumentu tirgus likumā minētajiem ieguldījumu blakuspakalpojumiem:

1.8.1. FI turēšana;

1.8.2. valūtas maiņas pakalpojumi, ja tie saistīti ar ieguldījumu pakalpojumu sniegšanu.

1.9. **Ieguldījumu pakalpojums** – viens no šādiem Bankas sniegtajiem un Finanšu instrumentu tirgus likumā minētajiem ieguldījumu pakalpojumiem:

1.9.1. rīkojumu pieņemšana un nosūtīšana attiecībā uz vienu vai vairākiem FI;

1.9.2. rīkojumu izpilde Klienta vārdā;

- 1.9.3. portfeļa pārvaldība;
- 1.9.4. darījumu veikšana Bankas vārdā;
- 1.9.5. ieguldījumu konsultācijas.

1.10. **Iekšējie normatīvie dokumenti** - dokumenti, kurus izdevusi Banka, un kas reglamentē Bankas un atsevišķu tās struktūrvienību vai darbinieku darbību, piemēram, politikas, procedūras, nolikumi, instrukcijas.

1.11. **Klienta statuss** – piederība vienai no Klientu statusa grupām – Privāts Klients, Profesionāls Klients vai Tiesīgs darījumu partneris, kuru nosaka pamatojoties uz Klientu FI anketu.

1.12. **Klients** - persona, kurai Banka sniedz vai kura vēlas, lai tai Banka sniedz ieguldījumu pakalpojumus un/vai ieguldījumu blakuspakalpojumus saskaņā ar noslēgto Līgumu.

1.13. **Klientu apkalpojošā struktūrvienība** – Resursu departaments un Finanšu instrumentu individuālās pārvaldīšanas departaments (Bankas struktūrvienība, kura sniedz Klientiem ieguldījumu pakalpojumu un/vai ieguldījumu blakuspakalpojumus).

1.14. **Klientu apkalpojošās struktūrvienības darbinieks** – Klientu apkalpojošās struktūrvienības darbinieks, kuram ir piešķirtas tiesības sniegt Klientiem ieguldījumu pakalpojumus un/vai ieguldījumu blakuspakalpojumus un kurš sniedz Klientam ieguldījumu pakalpojumus un/vai ieguldījumu blakuspakalpojumus.

1.15. **Ieguldījumu konsultācijas** - personisku ieteikumu sniegšana Klientam pēc viņa lūguma vai pēc Bankas iniciatīvas attiecībā uz vienu vai vairākiem darījumiem, kas saistīti ar FI.

1.16. **Līgums** - līgums, kas tiek noslēgts starp Banku un Klientu par attiecīgo ieguldījumu pakalpojumu un/vai ieguldījumu blakuspakalpojumu sniegšanu.

1.17. **Politika** – Bankas Klientu statusa politika.

1.18. **Rīkojums** – Klienta rīkojums par darījumiem ar FI, kuru Klients iesniedz Bankai.

2. Mērķis

2.1. Politikas mērķis ir noteikt:

- 2.1.1. kārtību, kādā Banka piešķir Klienta statusu un veic izmaiņas Klienta statusā;
- 2.1.2. kārtību, kādā Banka piešķir FI riska profilu un veic izmaiņas FI riska profilā;
- 2.1.3. kārtību, kādā veic ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu piemērotības un atbilstības Klientam pārbaudi.

3. Vispārīgie noteikumi

3.1. Politiku apstiprina Bankas Padome.

3.2. Politika tiek pārskatīta ne retāk kā reizi gadā, lai nodrošinātu tās aktualitāti un atbilstību pārmaiņām Bankas darbībā un Bankas darbību ietekmējošajos ārējos

apstākļos, vai pēc grozījumu izdarīšanas Atbilstības likumos, noteikumos un standartos, kas regulē Politikā noteiktos jautājumus. Nepieciešamās izmaiņas Politikā apstiprina Bankas Padome.

3.3. Banka izstrādā FI anketu tā, lai ar tās palīdzību būtu iespējams saņemt no Klienta visu nepieciešamo informāciju un piešķirt Klientam statusu un FI riska profilu saskaņā ar Politiku, Klientu statusa procedūru un Atbilstības likumiem, noteikumiem un standartiem.

3.4. Klientu apkalpojošās struktūrvienības darbinieki nodrošina Politikā noteikto prasību izpildi Bankā.

3.5. Klientu apkalpojošās struktūrvienības darbiniekiem ir pienākums Bankas rīcībā esošo informāciju par Klienta statusu un FI riska profilu izmantot tikai darba pienākumu veikšanai.

3.6. Izpildot Politikas prasības, Bankas struktūrvienībām un darbiniekiem ir jāievēro ne tikai lešējie normatīvie dokumenti, bet arī Bankai saistošie Atbilstības likumi, noteikumi un standarti, jo īpaši Finanšu instrumentu tirgus likums.

3.7. Izpildot Politikas prasības, Bankas struktūrvienībām un darbiniekiem ir jānodrošina savu pienākumu izpilde tādā apjomā un kvalitātē, lai to veikto darba pienākumu izpildes rezultātā Banka nepārkāptu lešējo normatīvo dokumentu un tai saistošo Atbilstības likumu, noteikumu un standartu prasības.

3.8. Bankas darbinieki no Klientiem saņemto FI anketu un citus dokumentus, kas noteikti Politikā, glabā 5 (piecus) gadus attiecīgā Klienta lietā pēc darījuma attiecību ar Klientu izbeigšanas.

3.9. Bankas Klientiem ir pienākums pašiem bez Bankas pieprasījuma sniegt Bankai informāciju par izmaiņām FI anketā (piemēram, ir jauns Klienta pārstāvis, kura zināšanas iepriekš netika novērtētas), lai tā spētu savlaicīgi un atbilstoši novērtēt Klientam piešķirtā Klienta statusa un FI riska profila piemērotību.

3.10. Banka Trasta operācijas un/vai ieguldījumu konsultācijas sniedz tikai Profesionāliem Klientiem. Ja Klients zaudē Profesionāla Klienta statusu Banka pārtrauc tam gan Trasta operāciju, gan ieguldījumu konsultāciju sniegšanu, jo minētie pakalpojumi ir pieejami tikai Profesionāliem Klientiem.

4. Klientu statusa piešķiršana

4.1. Banka nosaka katram Klientam statusu, tas ir, piederību vienai no Klientu statusa grupām – Privāts Klients, Profesionāls Klients vai Tiesīgs darījumu partneris, pamatojoties uz Klientu FI anketu un ievērojot Finanšu instrumentu tirgus likuma prasības.

4.2. Banka piešķir Klientam vienu Klienta statusu uz visiem ieguldījumu pakalpojumiem vai ieguldījumu blakuspakalpojumiem.

4.3. Klientam ir tiesības pieprasīt, lai Banka piešķir tam citu Klienta statusu.

4.4. Klients var iesniegt Bankai iesniegumu par Klienta statusa maiņu šādos veidos:

4.4.1. personīgi ierodoties Bankā;

4.4.2. sazinoties ar Banku telefoniski;

4.4.3. sazinoties ar Banku Internetbankā.

4.5. Banka izvērtē Klienta iesniegumu par Klienta statusa maiņu un:

4.5.1. gadījumā, ja saņemts iesniegums par Klienta statusa maiņu atsevišķiem ieguldījumu pakalpojumiem vai ieguldījumu blakuspakalpojumiem, to noraida, jo Banka nepiešķir atšķirīgu Klienta statusu dažādiem ieguldījumu pakalpojumiem vai ieguldījumu blakuspakalpojumiem;

4.5.2. gadījumā, ja Klients vēlas iegūt vienu pakāpi zemāku Klienta statusu (no Profesionāla Klienta uz Privātu Klientu vai no Tiesīgā darījumu partnera uz Profesionālu Klientu), izmaina Klienta statusu pēc tam, kad Klients un Banka ir parakstījuši rakstveida vienošanos par Klienta statusa maiņu;

4.5.3. gadījumā, ja Klients vēlas iegūt augstāku Klienta statusu (no Privāta Klienta uz Profesionālu Klientu vai no Profesionāla Klienta uz Tiesīgo darījumu partneri), pārbauda vai Klients saskaņā ar Finanšu instrumentu tirgus likuma prasībām atbilst attiecīgā Klienta statusa nosacījumiem un, ja atbilst, izmaina Klienta statusu pēc tam, kad Klients un Banka ir parakstījuši rakstveida vienošanos par Klienta statusa maiņu un ir izpildīta 4.6. punktā noteiktā prasība.

4.6. Banka pirms Profesionāla Klienta statusa piešķiršanas, Privāto Klientu rakstveidā brīdina par ieguldītāja aizsardzības tiesībām, ko tas var zaudēt Profesionāla Klienta statusā, un pieprasa un saņem no Klienta parakstītu apliecinājumu, ka tas šādu brīdinājumu ir saņēmis un apzinās šādu tiesību zaudējuma sekas.

5. Ieguldījuma pakalpojuma un ieguldījuma blakuspakalpojuma piemērotība un atbilstība Klienta interesēm

5.1. Lai noteiktu ieguldījumu pakalpojuma un ieguldījuma blakuspakalpojuma piemērotību un atbilstību Klienta interesēm:

5.1.1. Banka neveic piemērotības novērtēšanu attiecībā uz ieguldījumu pakalpojumiem, kas ir ieguldījumu konsultācijas vai Trasta operācijas, jo šie ieguldījumu pakalpojumi ir pieejami tikai Profesionāliem Klientiem;

5.1.2. Banka no Klienta vai iespējamā Klienta pieprasa ziņas par pieredzi un zināšanām ieguldījumu jomā attiecībā uz konkrēto piedāvāto vai pieprasīto ieguldījumu pakalpojumu vai produktu, ja Banka sniedz ieguldījumu pakalpojumu, kas nav minēts 5.1.1. punktā.

5.2. Informāciju, ko iegūst saskaņā ar 5.1.2. punktu, Banka izmanto, lai noteiktu, vai Klientam ir nepieciešamās zināšanas, lai izprastu ar piedāvātā pakalpojuma vai produkta veidu saistītos riskus.

5.3. Informācija par Klienta vai iespējamā Klienta zināšanām un pieredzi ieguldījumu jomā Banka ietver ziņas par:

5.3.1. pakalpojumu, darījumu un FI veidiem, kurus Klients pārzina;

5.3.2. Klienta darījumiem ar FI – to raksturu, apjomu, biežumu un laikposmu, kurā tie ir veikti;

5.3.3. Klienta vai iespējamā Klienta izglītības līmeni un profesiju vai attiecīgo agrāko profesiju.

5.4. Pieprasot 5.3. punktā minētās ziņas, Banka ņem vērā tādus faktoros kā Klienta statuss, veicamā pakalpojuma veids un apjoms, produkta vai paredzētā darījuma veids, pakalpojuma sarežģītība un ar to saistītie riski.

5.5. Banka nav tiesīga aicināt Klientu nesniegt 5. punktā minētās ziņas.

5.6. Ja Banka, pamatojoties uz informāciju, kas iegūta saskaņā ar 5.1.2. punktu, uzskata, ka attiecīgais produkts vai pakalpojums nav Klientam atbilstošs, tā brīdina Klientu. Ja Klients Bankai atsakās sniegt 5.1.2. punktā minētās ziņas vai ja Bankai ir informācija, ka šīs ziņas ir nepilnīgas vai nesatur pēdējās izmaiņas, Banka brīdina Klientu vai iespējamo Klientu par to, ka Bankai nav iespējams izvērtēt paredzētā pakalpojuma vai produkta atbilstību Klientam. Ja Klients nesniedz papildu ziņas, Banka nav atbildīga par sekām, kuras izraisījusi Klienta atteikšanās sniegt informāciju, nepilnīgas informācijas sniegšana vai neziņošana par izmaiņām iepriekš sniegtajā informācijā.

5.7. Lai izpildītu Finanšu instrumentu tirgus likumā ietverto prasību attiecībā uz leguldījumu pakalpojumu un leguldījumu blakuspakalpojumu piemērotību un atbilstību Klienta interesēm, Banka, sniedzot Klientam leguldījumu pakalpojumus un leguldījumu blakuspakalpojumus, nosaka Klientiem FI riska profilu.

5.8. Banka:

5.8.1. katram Klientam piešķir individuālu FI riska profilu attiecībā uz visiem leguldījumu pakalpojumiem un leguldījumu blakuspakalpojumiem, izņemot attiecībā uz Trasta operācijām un leguldījumu konsultācijām;

5.8.2. nepiešķir FI riska profilu attiecībā uz Trasta operācijām un/vai leguldījumu konsultācijām, jo šie leguldījumu pakalpojumi ir pieejami tikai Profesionāliem Klientiem.

5.9. Visu leguldījumu pakalpojumu un leguldījumu blakuspakalpojumu, izņemot Trasta operācijas un leguldījumu konsultācijas, gadījumā Klientam attiecīgi piešķirtajam FI riska profilam (5.8.1. punkts) atbilstošie FI ir visi tie FI, kuriem FI anketā Klients sadaļā „Vai Klients pārzina attiecīgo finanšu instrumentu un ar to saistītos riskus” norādījis atbildi „Jā”. Neskatoties uz minēto, Banka var noteikt, ka viens vai vairāki FI anketas sadaļā „Vai Klients pārzina attiecīgo finanšu instrumentu un ar to saistītos riskus” Klienta ar atbildi „Jā” norādītie FI nav atbilstoši Klienta FI riska profilam.

5.10. Banka leguldījumu pakalpojumu un leguldījumu blakuspakalpojumu atbilstību Klienta interesēm izvērtē tikai Privātiem Klientiem un Tiesīgajiem darījumu partneriem, izņemot 5.12. punktā noteiktajos gadījumos.

5.11. Banka leguldījumu pakalpojumu un leguldījumu blakuspakalpojumu atbilstību Privātiem Klientiem neveic, ja Klientam sniegtais leguldījumu pakalpojums atbilst šādām pazīmēm - Klients iesniedz Rīkojumus par FI darījumiem, kuri atbilst Bankas Klientu rīkojumu par darījumiem ar finanšu instrumentiem izpildes politikas 8.2. punktam. Šajā gadījumā Klientu nav nepieciešams atsevišķi brīdināt par to, ka leguldījumu pakalpojumu un leguldījumu blakuspakalpojumu atbilstības izvērtēšana netiek veikta. Šāds

brīdinājums ir ietverts Bankas Klientu rīkojumu par darījumiem ar finanšu instrumentiem izpildes politikas 8. punktā.

5.12. Tiesīgajiem darījumu partneriem ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu atbilstību Klienta interesēm neizvērtē šādos gadījumos, tas ir, ja tiek sniegti šādi ieguldījumu pakalpojumi:

- 5.12.1. rīkojumu pieņemšana un nosūtīšana attiecībā uz vienu vai vairākiem FI;
- 5.12.2. rīkojumu izpilde Klienta vārdā;
- 5.12.3. darījumu veikšana Bankas vārdā.

5.13. Profesionālajiem Klientiem ir pietiekamas zināšanas un pieredze FI, FI darījumos un ieguldījumu pakalpojumos, lai Profesionālie Klienti varētu novērtēt ar FI darījumiem saistītos riskus un uzņemties risku par jebkuru zaudējumu saistībā ar ieguldījumiem FI, tāpēc ieguldījumu pakalpojumu un ieguldījumu blakuspakalpojumu piemērotību un atbilstību Klienta interesēm neizvērtē Profesionāliem Klientiem.

6. Saistītie dokumenti

6.1. Finanšu instrumentu tirgus likums.

6.2. Bankas Klientu statusa procedūra.

6.3. Bankas Klientu rīkojumu par darījumiem ar finanšu instrumentiem izpildes politika.